

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

ДЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ* 1–4 КЛАСИ

Л. Хлєбникова (керівник творчого колективу),
Л. Дорогань, І. Івахно, Л. Кондратова, О. Корнілова, О. Лобова, Н. Міщенко

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма з музичного мистецтва для 1–4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів розроблена відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти. Програма визначає концептуальні підходи до музичної освіти учнів початкових класів, конкретизує музично-освітні завдання, розподіляє художньо-педагогічні традиції й сучасні тенденції розвитку національної та світової музичної культури.

В основу програми покладено провідні положення сучасної музичної педагогіки, а саме:

- ❖ визначення мети загальної музичної освіти у широкому культурологічному контексті;
- ❖ підхід до сприймання музики як основи загальної музичної освіти;
- ❖ ставлення до музичного мистецтва як джерела і предмета духовного спілкування.

Програмою передбачено неперервність і наступність завдань і змісту музичної освіти у початковій та основній школі; варіативність її змісту та поліхудожність, що реалізується через встановлення зв'язків між музикою та іншими видами мистецтва.

Програма ґрунтується на таких **принципах** музичної педагогіки:

- ❖ орієнтація на духовний розвиток особистості засобами музичного мистецтва;
- ❖ зв'язок музики з життям;
- ❖ опори на три типи музики — пісню, танець, марш;
- ❖ активізація музичного мислення;
- ❖ єдність емоційного і свідомого, художнього і технічного;
- ❖ взаємодія мистецтв;
- ❖ особистісно-діяльнісний підхід, визнання самобутності й самоцінності особистості учня.

У програмі реалізовано ідею загальної музичної освіти учнів на основі української національної культури. Її суть полягає у ставленні до музичного мистецтва як невід'ємної частини духовного життя народу; у зверненні до народної музичної творчості крізь призму її життєвих

зв'язків із духовним, матеріальним та практичним світом людини; у розгляді української музичної культури в діалектичній єдності з музикою інших народів; у вивченні професійної музики крізь призму її фольклорних джерел; у розкритті естетичного змісту української народної і професійної музики на основі осягнення учнями суті й особливостей музичного мистецтва.

Мета і завдання музичної освіти учнів 1–4-х класів зумовлені соціальними функціями музичного мистецтва та вимогами Державного стандарту початкової загальної освіти.

Метою музичної освіти в початковій школі є формування основ музичної культури учнів як важливої і невід'ємної частини їхньої духовної культури, комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей у процесі сприймання й інтерпретації кращих зразків української та світової музичної культури, а також формування естетичного досвіду та емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва.

Ця мета конкретизується в основних **завданнях**, спрямованих на формування базових освітніх компетентностей та загальний естетичний розвиток учнів:

- ❖ введення учнів у світ добра й краси, відображений у музичних творах, засвоєння ними початкових знань про особливості художньо-образної мови музичного мистецтва;
- ❖ розвиток чуттєво-емоційного сприйняття навколишнього світу крізь призму музичного мистецтва, прилучення учнів до животворного джерела людських почуттів і переживань, втілених у музиці;
- ❖ збагачення емоційно-естетичного досвіду учнів, підведення їх до осягнення художньо-образної суті музичного мистецтва в його найпростіших втіленнях;
- ❖ сприяння розвитку образного мислення, уяви, загальних та музичних здібностей учнів;
- ❖ формування здатності до різних видів активної музично-творчої діяльності;
- ❖ опанування елементарними практичними вміннями та навичками; формування універсальних (духовних,

* Програма «Музичне мистецтво» запроваджується в 1–4 класах загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською, російською мовами та іншими мовами національних меншин.

моральних, громадянських, естетичних) якостей творчої особистості;

❖ виховання ціннісного ставлення до музичного мистецтва.

Змістове наповнення програми передбачає формування в учнів світоглядних, ціннісно-орієнтаційних, навчально-пізнавальних, творчо-діяльнісних, комунікативних компетентностей, що досягається через сприймання та інтерпретацію творів народного і професійного музичного мистецтва, оволодіння досвідом художньо-практичної діяльності, розвиток творчих здібностей; потреби в міжособистісному спілкуванні та спілкуванні з творами музичного мистецтва.

Характеристика структури навчальної програми

В основу структури програми покладено різні грані музики як єдиного цілого. Тематична структура програми надає можливість об'єднати різні види музичної діяльності учнів (сприймання музики, виконання, засвоєння необхідних музичних понять і термінів, елементарне музикування, інсценування пісень, ритмічна й пластична імпровізація тощо) на одному уроці.

Зміст і послідовність тем визначаються необхідністю розвитку в учнів здатності до переживання тих почуттів і станів, що виражає музика; до осягнення художньо-образної суті музичного мистецтва в найпростіших виявах, засвоєння елементів музичної мови, усвідомлення зв'язків музики з життям; набуття ними практичного досвіду. Уміннями сприймати, аналізувати і виконувати музику учні оволодівають у тісному зв'язку із засвоєнням конкретної теми.

Тематична структура програми (заснована на музично-педагогічній концепції Д. Б. Кабалецького) пройшла у свій час багаторічну масову експериментальну перевірку в школах України і зарекомендувала себе як найбільш доцільна.

Теми програми мають не тільки навчальний, а й музично-естетичний характер і відкривають можливість досягнення цілісності та єдності навчального процесу не лише в межах одного уроку, а й протягом семестру, навчального року і всього навчального курсу.

Базова програма передбачає свободу творчості вчителя й можливість вибору сучасних педагогічних методик. Тому у варіативних авторських концепціях назви навчальних тем, порядок та обсяг їх подання можуть бути іншими (за умови відповідності Державному стандарту). При цьому мають бути використані твори з основного, додаткового або варіативного матеріалу для слухання і виконання.

Тематична структура програми

Клас	Кількість годин
1 клас	35 (з них 4 години — резервний час)
Тема 1. Про що розповідає музика	16
Тема 2. Музика навколо нас	19
2 клас	
Тема 1. Типи музики	8
Тема 2. Виразжальне та зображальне в музиці	8
Тема 3. Основні музичні жанри	10
Тема 4. Мова музики	9
3 клас	35 (з них 4 години — резервний час)
Тема 1. Основні властивості музики: пісенність, танцювальність, маршовість	8
Тема 2. Інтонація	8
Тема 3. Розвиток музики	10
Тема 4. Музична форма	9
4 клас	35 (з них 4 години — резервний час)
Тема 1. Музика мого народу	16
Тема 2. Музика єднає світ	19

Примітка. Години резервного часу можуть використовуватися на розсуд учителя, у тому числі на узагальнення тематичного матеріалу, проведення тематичного оцінювання, уроків-концертів тощо.

Найважливішим завданням уроків музичного мистецтва в 1-му класі є послідовне збагачення музичного досвіду дітей, виховання в них навичок сприймання і виконання музики; від якості цих занять значною мірою залежить музичний розвиток молодших школярів у наступних класах.

Зіставлення музичних, літературних і візуальних образів сприятиме поліхудожньому вихованню молодших школярів. Програма розкриває емоційний зміст музики, характер творів різноманітних жанрів; допомагає учням розпізнавати життєвий зміст музичних творів, виявляти в них ознаки зображальності; на доступних і захоплюючих зразках ознайомлює з виразжально-зображальними засобами музичної мови, через залучення учнів до різноманітної музичної діяльності закладає основи елементарних виконавських умінь і навичок. Пропоновані програмою музичні твори є невеликими за обсягом, з яскравими музичними образами.

Зміст програми 2-го класу вводить учнів у світ пісні, танцю і маршу як головних сфер музичної образності, що пронизують усю класичну та сучасну симфонічну й камерну, вокальну й інструментальну музику; поглиблює уявлення учнів про зв'язок музики з життям, допомагає усвідомити виразжальні та зображальні можливості музики, осягнути виразжальне значення елементів музичної мови, повніше пізнати внутрішній світ людини, відчути красу навколишнього світу.

Програма 3-го класу підводить учнів до усвідомлення пісенності, танцювальності й маршовості як найважливіших властивостей музики, що виростають із пісні, танцю й маршу і роблять музику близькою, доступною й зрозумілою людям; дає уявлення про зв'язки музики з мовою, музичну інтонацію як основу музики і носія її життєвого змісту; про музичне мистецтво, що розгортається у звуковому потоці як розподілений у часі зміст; про будову музичного твору як обрану композитором форму втілення образного змісту.

Завдання програми 4-го класу — допомогти учням відчувати красу українського народного музичного мистецтва, осягнути інтонаційні особливості музики українського народу, спільні й відмінні риси народної та професійної творчості; відчувати національну своєрідність, спільне й відмінне в музиці різних народів; підвести учнів до усвідомлення ролі музики як загальнолюдської мови, яка, не потребуючи перекладу, є зрозумілою для людей різних країн.

Особливості організації навчально-виховного процесу

Основні ідеї програми, її тематична структура й змістовна наповненість визначили особливості організації музично-освітньої діяльності учнів.

Формування музичної культури учнів — основа уроку, його зміст, який може мати різне художньо-педагогічне втілення. Цілісність уроку досягається завдяки єдності всіх елементів, адже в його основі мають бути не різні види діяльності, а різні грані музики як цілісного явища. Це дає можливість вносити в урок будь-які контрасти, необхідні для підтримання уваги учнів, створювати атмосферу творчої зацікавленості, узгоджувати матеріал програми з рівнем розвитку учнів.

Тематика програми передбачає творчість учителя, який може вносити корективи щодо репертуару (у межах 10 %), використовуючи додатковий, варіативний та етно-регіональний матеріал з аналогічними художньо-педагогічними якостями. Критеріями відбору музичного матеріалу є його художня цінність, цікавість для учнів, педагогічна доцільність (чогось навчати) і виховна значимість (сприяти вихованню моральних ідеалів і естетичного смаку).

Тематична структура програми створює умови для досягнення цілісності уроку, єдності всіх його складових, оскільки в основі цієї структури — різні грані музики як єдиного цілого.

Відповідно до концепції Д. Кабалевського проблема сприйняття музики не пов'язується з жодним окремим видом діяльності. Активне сприйняття музики — основа музичного виховання в цілому, усіх його ланок. Підхід до музичного сприйняття як основи музичної освіти учнів виводить на перший план завдання аналізу й інтерпретації музичних творів. Емоційне сприйняття музики, роздуми про неї, втілення образного змісту у виконанні створюють можливість оволодівати прийомами порівняння,

аналізу, узагальнення, класифікації різних явищ музичного мистецтва. Поглиблення сприйняття у власне музичній сфері має відбуватися природним шляхом — від комплексного жанрово-ситуативного враження до диференційованого сприйняття музичних творів. Музичне сприйняття як основа всіх інших видів музичної діяльності у цій діяльності й розвивається, забезпечуючи загальний музичний розвиток учнів.

Музичний репертуар програми не прив'язаний до видів діяльності, а поданий з метою розкриття навчальної теми. Водночас у центрі уваги вчителя має бути музичний твір, сприйняття (осягнення) якого припускає спів (хоровий, ансамблевий, сольний), пластичне інтонування, музично-ритмічні рухи, гру на дитячих музичних інструментах, ігрове чотирируччя, інсценування пісень, казок, музичних «програмних» творів у контексті навчальної теми.

У програмі особливе місце відводиться хоровому співу, природному способу вираження естетичних почуттів. Навчання співу має бути тісно пов'язане з розвитком музичних здібностей і сприяти активному, зацікавленому й творчому ставленню учнів до музики. Творча діяльність учнів може виявлятися в розмірковуваннях про музику, в імпровізації пісенних мелодій (мовній, вокальній, ритмічній, пластичній), створенні нескладних мотивів, інсценуванні сюжетів пісень, складенні елементарних танців, темброво-ритмічних супроводів, у малюнках, доборі музичних колекцій для домашньої фонотеки тощо.

Передбачене програмою виконання музично-ритмічних рухів, спрямованих на пластичне вираження змісту музики (пластичне інтонування, вільне диригування, танцювальні рухи, крокування, «гра» на уявних музичних інструментах тощо), має розвивати музичні здібності учнів, їхню здатність емоційно й свідомо сприймати музику. Як одну з форм виконавської діяльності учнів запропоновано гру на елементарних музичних інструментах, що сприятиме розвитку музичного слуху, умінню розрізняти ритмічні, темброві та динамічні особливості звучання.

Основним видом домашніх завдань з предмета мають бути завдання слухати музику в навколишньому середовищі і розповідати про свої враження на уроках. Доцільно рекомендувати учням слухати і дивитися протягом тижня певні музично-пізнавальні радіо- і телепередачі.

Реалізації завдань навчальної програми сприятиме позаурочне спілкування учнів з музикою: участь у музично-виховних заходах, роботі музичних гуртків, відвідування концертів і спектаклів для дітей, домашнє музикування тощо.

Примітка. Варіативний матеріал для сприйняття та виконання запропонований О. В. Лобовою.

1 КЛАС

35 годин (1 година на тиждень), з них 4 години — резервний час

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<p style="text-align: center;">Тема 1. Про що розповідає музика (16 годин)</p> <p>Музика в житті людини. Правила співу та слухання музики. Композитор, виконавець, слухач. Особливості музичних звуків (високі й низькі, довгі та короткі, гучні й тихі). Музика вокальна та інструментальна. Забарвлення звучання голосу людини й музичних інструментів. Різновиди музичних інструментів. Українські народні інструменти: бандура, сопілка, бубон, особливості їх звучання. Розмаїття українських народних пісень (колискові, щедрівки), народний танець. Особливості українських народних танців (гопак, козачок, аркан).</p> <p>Основні поняття і терміни: мелодія, супровід, темп, пульс, ритм, пісня (народна, колискова), заспів, приспів, композитор.</p> <p>Виконавська і творча діяльність</p> <p>Виконання пісень різного емоційного змісту і характеру. Створення простих ритмічних супроводів до пісень і танців. Пластичне інтонування і дитяча гра, виконання ритмічно-танцювальних рухів. Музикування на дитячих музичних інструментах. Виконання пісень «у ролях» з елементами інсценування, прості елементи імпровізації — вокальної, ритмічної, пластичної.</p> <p>Основний матеріал для сприймання</p> <p>В. Подвала. «Музичні загадки»; М. Дремлюга. «Ведмежатко в лісі»; М. Леонтович. «Женчикок-бренчикок»; Д. Кабалевський. «Клоуни», «Кавалерійська»; П. Чайковський. «Хвороба ляльки», «Нова лялька»; Л. Колодуб. «Лялька співає»; І. Беркович. «Українська мелодія»; В. Косенко. «Пасторальна», «Дощик» (І ч.); М. Парцхаладзе. «Осіній дощик»; Й. С. Бах. «Волинка»; Р. Шуман. «Сміливий вершник»; Я. Степовий. «Коліскова»; українські народні колискові пісні (на вибір учителя); Р. Шуман. «Дід Мороз»; українські трієсті музики (на вибір учителя).</p> <p>Додатковий матеріал для сприймання</p> <p>В. Косенко. «Не хочуть купити ведмедика», «Купили ведмедика»; Е. Гріг. «Пташка»; «Похід гномів»; К. Дебюссі. «Маленький пастух»; С. Майкапар. «У садочку»; Б. Фільц. «Забута лялька»; Г. Сасько. «Джерельце», «Синички за вікном»; Й. С. Бах. «Менует»; М. Сільванський. Полька «Комарики», «Сумна пісня»; українські народні пісні (на вибір учителя); гуцульські наспіви.</p> <p>Варіативний матеріал для сприймання</p> <p>Пісні про школу на вибір; українські народні пісні й танці (гопак, колискові, трієсті музики тощо); П. Чайковський. «Марш дерев'яних солдатиків», «Жовтень. Осіння пісня»; В. А. Моцарт. «Менует»; Л. ван Бетховен. «Весело-сумно», Л. Ревуцький. «Коліскова»; В. Косенко. «Дощик»; українські народні пісні й танці («Метелиця» та ін., трієсті музики, колядки та щедрівки на вибір); Е. Гріг. «Пташка»; В. Сокальський. «Пташка»; Д. Кабалевський. «Сурмач і луна», «Зайчик дражнить ведмедика»; Р. Шуман. «Дід Мороз»; М. Коваль. «Вовк і семеро козенят» (фрагменти); музика з мульт- і кінофільмів.</p> <p>Основний матеріал для виконання</p> <p>М. Дремлюга. «Пісня про школу»; Б. Фільц. «Дзвенять дзвінки»; Д. Кабалевський. «Перший клас»; Н. Май. «Перший дзвоник»; українські народні пісні «Ой до нори,</p>	<p>Учень / учениця: має уявлення про:</p> <p>музику як мистецтво, що розповідає про життя людей і навколишній світ мовою звуків; вокальну та інструментальну музику; музичні звуки (високі й низькі, довгі та короткі, гучні й тихі); окремі музичні інструменти;</p> <p><i>розпізнає:</i> життєвий зміст музики;</p> <p><i>уміє:</i> на елементарному рівні висловлювати враження від музичних творів, передавати у виконанні настрої і характер музики; рухами відтворювати пульс та ритмічний рисунок мелодії;</p> <p><i>розрізняє на слух:</i> звучання окремих музичних інструментів; вокальну та інструментальну музику;</p> <p><i>називає:</i> інструментальні твори та пісні, що звучали у класі;</p> <p><i>зіставляє:</i> за допомогою вчителя життєвий зміст, настрої та характер музичних творів;</p> <p><i>розуміє визначення понятиь:</i> композитор, виконавець, слухач, мелодія, супровід, пісня, колискова тощо;</p> <p><i>дотримується правил:</i> поведінки в музичному класі, слухання музики та співу, елементарного музикування.</p>

мишко», «Ходить гарбуз по городу»; Б. Фільц. «Облітав журавель» (одногосно); А. Філіпенко. «На місточку», «Гарний танець гопачок»; Л. Дичко. «Ромен-цвіт»; П. Майборода. «Новорічна нескінченна»; українські щедрівки «Я маленький хлопчик», «Щедрівочка щедрувала».

Додатковий матеріал для виконання

М. Дремлюга. «Ми йдемо сьогодні в клас»; Т. Димань. «Пісня скрипалія»; М. Шуть. «До школи»; В. Верменич. «Веселі чобітки»; Т. Жупанин. «Черевички нові маєм»; А. Філіпенко. «Берізка»; Б. Фільц. «Я маленький пастушок»; З. Левіна. «Що нам осінь принесе?»; А. Мігай. «Дощик»; В. Гребенюк. «Осінь»; українська народна пісня «Ой єсть в лісі калина»; О. Янушкевич. «Пісня про зарядку»; О. Юдахіна. «Слон і скрипочка»; А. Басова. «Дід Мороз»; А. Філіпенко. «Узяла лисичка скрипку»; «Новорічна», «То сніжинки, мов пушинки»; колядка «Коляд, коляд, колядниця».

Варіативний матеріал для виконання

Українські народні пісні («Сів шпак», «Ходить квочка», «Ходить гарбуз по городу» та ін.); М. Ровенко. «Ми — першокласники»; А. Філіпенко. «Веселий музикант»; латиська народна пісня «Ой я, жу-жу»; М. Ведмедеря. «Намалюю Україну»; В. Верменич. «Калинова пісня»; А. Арутюнов. «Осінь»; І. Кишко. «Рідний край»; М. Ведмедеря. «Півникове горе», «Танцювали зайчики»; Л. Загрудний. «Сніжок», «Щедрівка»; В. Верменич. «Запросини Діда Мороза»; колядки та щедрівки («Щедрик» та ін. на вибір); пісні з мультфільмів (на вибір).

Матеріал для музикування та виконання в русі

М. Ровенко. «Ми — першокласники»; українські народні танці «Гопак», «Козачок»; А. Філіпенко. «Гра з ведмежатком», «Паровоз»; українська народна пісня в обробці Я. Степового «Плескаємо-тупаємо»; Б. Фільц. Пісня-гра «Ми у лісі були»; В. Верховинець. Пісні-ігри «Ведмедик і лісові звірята», «Біла квочка», українські народні пісні «Галія по садочку ходила», «Голубка», «Два півники», «Веселі гуси»; М. Шуть. «Веселі нотки»; Я. Степовий. «Діти колом стоять»; В. Верховинець. Пісня-гра «Зробим коло», М. Ведмедеря. «Танцювали зайчики»; українські народні пісні «Печу, печу хлібчик», «Ой Василю-Василечку», український народний танець «Метелиця».

Тема 2. Музика навколо нас (19 годин)

Життєвий зміст музики; розмаїття характерів пісенної, танцювальної, маршової музики в народних та професійних творах. Головні ознаки найпростіших типів музики — пісні, танцю, маршу. Музика народна та професійна. Народні пісні і танці України. Народна музика рідного краю. Особливості української народної пісні та українського народного танцю (гопак, козачок, метелиця, аркан). Втілення в музиці різних дитячих образів — іграшки та забави; світ казкових образів у творах композиторів. Роль музичних інструментів у створенні різноманітних характерів і настроїв музики. Музичні картини природи (природа в музиці). Значення музики в житті людини.

Основні поняття і терміни: *танець, марш, народна пісня (веснянка), пластичне інтонування.*

Виконавська і творча діяльність

Виконання пісень різного емоційного змісту і характеру. Створення темброво-ритмічних супроводів до пісень і танців. Пластичне інтонування і музикування, виконання ритмічно-танцювальних рухів. Гра на дитячих музичних інструментах. Виконання пісень «у ролях» з елементами інсценування, прості елементи імпровізації — вокальної, ритмічної, пластичної.

Основний матеріал для сприймання

В. Сильвестров. «Марш»; М. Глінка. «Полька», П. Чайковський. «Танець феї Драже», «Пісня жайворонка»; Л. Ревуцький. «Колискова»; П. Чайковський. «Баба Яга», В. Косенко. «За метеликом», «Дощик»; Е. Гріг «Навесні», «Метелик»; С. Прокоф'єв. «Ходить місяць над луками»; В. Сокальський. «Пташка»; Р. Шуман.

Учень / учениця

має уявлення про:

музику як мистецтво, що розповідає про життя людей і навколишній світ мовою звуків;

головні ознаки найпростіших типів музики (пісні, танцю, маршу);

народну і композиторську музику;

окремі музичні інструменти; способи гри на

дитячих музичних інструментах;

українські народні пісні, найвідоміші танці;

музичні казкові образи;

спостерігає:

за змінами настрою і характеру музичних творів;

«Веселий селянин»; В. Барвінський. «Сонечко»; Б. Фільц. «Бабусина казка»; М. Скорик. «Народний танець» (з фортепіанного циклу «Дитячий альбом»).

Додатковий матеріал для сприймання

П. Чайковський. «Старовинна французька пісенька», «Полька», «Вальс»; Є. Юцевич. «Марш»; Л. ван Бетховен. Екосез до мажор; Г. Сасько. «Метелики над квітами», «Перший пролісок»; українські народні пісні (на вибір учителя); М. Сільванський. Музична казка «Івасик-Телесик»; М. Леонтович «Гра в зайчика», «Мак»; К. Стеценко. «Вечірня пісня»; С. Майкапар. «Весною»; С. Прокоф'єв. «Вечір»; В. Косенко. «Казка»; українські троїсті музики (на вибір учителя).

Варіативний матеріал для сприймання

Українські народні пісні, веснянки на вибір; танці України і народів світу (козачок, полька, вальс тощо); П. Чайковський. «Дитячий альбом» («Старовинна французька пісенька», «Вальс» та ін. на вибір); Д. Кабалевський. «Три кити»; С. Прокоф'єв. «Марш», «Вальс» з балету «Попелюшка»; Є. Юцевич. «Марш»; В. Сильвестров. «Марш»; М. Глінка. «Полька»; М. Лисенко. Пісня Лисички з опери «Коза-дереза»; В. Барвінський. «Сонечко»; Й. Штраус. Вальс «Весняні голоси» (фрагмент); музика у виконанні окремих музичних інструментів, ансамблю сопілкарів, троїстих музик, різних видів оркестрів (обр. укр. нар. мелодій та фрагменти творів на вибір); В. А. Моцарт. «Маленька нічна музика» (фрагмент); Д. Кабалевський. «Сурма і барабан»; П. Чайковський. «Пісня без слів», «Баба-Яга», «Вальс квітів»; К. Сен-Санс. «Лебідь», «Слон»; Ф. Шопен. «Полонез» або ін. фортепіанні мініатюри; А. Вівальді. «Літо» (фрагмент концерту в скрипковому й органному виконанні).

Основний матеріал для виконання

Б. Фільц. «Морозець»; Я. Степовий. «Сніжинки», М. Завалишина. «Ми любимо весну»; О. Янушкевич. «Мама і я»; О. Білаш. «Калачі»; А. Філіпенко. «Зацвіла в долині», Я. Степовий. «Щебетала пташечка».

Додатковий матеріал для виконання

В. Биченко. «Зима»; Р. Кудашева. «Ялинка»; М. Ведмедеря. «На що схожа доброта?»; Ю. Рожавська. «Весняночка»; В. Верменич. «Іде весна»; І. Кириліна. «Засмутилось кошеня»; А. Філіпенко. «Біля мами гарно нам»; В. Гребенюк. «Маленькі наші ноги»; Ж. Колодуб. «Пісенька каченят»; українські народні пісні «Ой минула вже зима», «Іди, іди, дощику»; Б. Фільц. «Вийшли дітоньки на луг»; Т. Жупанин. «Рання бджілка»; В. Таловиря. «Принесла тепло весна», «Чалапає дощик»; українські народні пісні «Сопілка», «Край долини мак»; О. Білаш. «Фіолетові заграви», «Непосида»; М. Рожко. «Літній піснеграй».

Варіативний матеріал для виконання

Українські народні пісні «Вийди, вийди, сонечко», «Корольок», «Два півники» та ін.; А. Філіпенко. «Ой заграйте, дударики», «Зяблик»; М. Ведмедеря. «Козачата»; М. Лисенко. Пісня Лисички з опери «Коза-дереза»; А. Павлюк. «Святковий хоровод»; Т. Попатенко. «Пісенька про пісеньку»; В. Іванников. «Наша мама»; В. Верменич. «Повертайся, ластівко»; білоруська народна пісня «Савка та Гришка»; М. Ведмедеря. «Моя сопілка», «Віночок»; Ю. Михайленко. «Грає веснонька!», А. Філіпенко. «Вічний вогонь».

Матеріал для музикування та виконання в русі

Український народний танець «Аркан»; Е. Сіліньш. «Поїзд»; М. Назарець. «Кіт і мишка»; українська народна пісня «Танок мишей»; А. Вієру. «Кішка і собака», «Мавпочка»; українські народні пісні «Вийди, вийди, сонечко», «Ой прийшла весна», «Подоланочка»; українські веснянки «Чижики», «Жайвір прилетів», «Кривий танець»; Н. Май. «Кап-кап», «Виглядаєм сонечко»; пісні-ігри «Іде, іде дід, дід», «Іди, іди, дощику»; В. Верховинець. Пісня-гра «Гоп-гоп».

(Далі буде).

розпізнає:

життєвий зміст музики;

уміє:

виразно співати; пластичними рухами передавати емоційний зміст і характер музичних творів; висловлювати власні враження про музичні твори;

розрізняє на слух:

вокальну та інструментальну музику; яскраво виражені пісенні, танцювальні, маршові твори;

називає:

окремі види українських народних пісень і танців, окремі музичні інструменти; музичні твори і пісні, що звучали у класі;

порівнює (з допомогою вчителя):

життєвий зміст, настрої і характер нескладних музичних творів;

наводить приклади:

музичних творів, що звучали в класі;

пояснює:

значення термінів, які використовуються на уроці;

дотримується правил:

поведінки в музичному класі, слухання музики та співу; елементарного музикування.